

MYNÄMÄKI KALELA MYLLYNUMMI

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus

Eeva Raike 1990

Tutkimukset ja aika:

Pintapöiminta ja koekuopitus: 2.-11.5.1990

koekaivaukset: 23.7.-2.8.1990

Kunta: Mynämäki (ent. Karjala)**Kylä:** Kalela (Mietoisten kylän takamaita)**Tila:** Kruunun sora-alue I RN:o 3:47**Paikannimi:** Myllynummi**Omistaja:** Metsähallitus, joka vuokrannut alueen tvl:lle
vuoteen 1996 saakka**Karttalehti:** Peruskartta 1:20 000, lehti 1133 07 Kalela, Hki
1965

x=566 78-90 y=6741 72 z=48-55 m mpy

Aikaisemmat löydöt: KM 13473, KM 13718, KM 13773:1-41
kevään 1990 löydöt KM 25609:1-28
kesän 1990 löydöt KM 25819:1-**Aikaisemmat tutkimukset:** Meinander 1955, kaivaukset**Liitteet:** Ote peruskartta lehdestä 1133 07 Kalela
Valokuvalettelu MV-filmi 81483-81508, 82024-82049
Pinnakkaiset

TAUSTAA

Ensimmäisen kerran Myllynummen kivilautinen asuinpaikka tuli kansallismuseon tietoon syksyllä 1954, kun Y.J. Aaltonen lähetti paikalta löytämiään saviastian paloja (KK 1:1). Palat olivat tulleet esille hiekkakuopan vierineestä seinämästä. Samalta löytöpaikalta löysi J. Lehtinen muutamia kivi-iskoksia keväällä 1955. Saman vuoden kesäkuussa C.F. Meinander suoritti tutkimuksia hiekkakuoppien alueella. Hän suoritti kaivauksia alueella kahdessa kohdassa, joiden paikallistaminen nykyisin on mahdoton, koska alueelta on otettu hiekkaa vuoden 1955 jälkeen hyvin paljon. Vuoden 1955 kaivausalue 1 oli suuruudeltaan noin 36 neliometriä ja kaivausalue 2 oli noin 70 neliometrin suuruinen.

Vuoden 1955 kaivauksista löydettiin kaivausalueiden kokoon nähden melko vähän löytöjä. Kaivausalue 1:stä ei löydetty keramiikkaa; vain kvartsi- ja kivilaji-iskoksia. Kaivausalue 2 oli löytörikkaampi ja varhaista kampakeramiikkaa löytyi muutamia paloja (KM 13733:12, 18, 27, 29, 35).

Vaikka Myllynummen kivilautinen asuinpaikka oli jo vuonna 1955 osittain hiekkakuoppien rikkomalla harjulla, se määriteltiin huomattavan tieteellisen arvonsa takia valtakunnallisesti merkittäväksi I-luokan suojelukohteeksi. Museovirasto lähetti ilmoituksen kivilautisesta asuinpaikasta silloisen (nyk. Mynämäkeä) Karjalan kunnan rakennustarkastajalle kirjeitse talvella 1975.

Kun tie- ja vesirakennuslaitos aloitti hiekanoton alueella vuonna 1987, Mynämäen kunnasta ei lähetetty asiaa koskevaa maa-ainesot-tohakemusta museovirastoon. Ilmeisesti Karjalan kuntaan lähetetty ilmoitus Myllynummen suojelusta ei ole ollut Mynämäen kunnan käytettävissä. Näin ollen suuri osa kivilautisesta asuinpaikasta pääsi tuhoutumaan hiekanoton yhteydessä.

Syksyllä 1989 Museovirasto lähetti kirjeen tvl:lle, jossa se kielsi hiekanoton Myllynummen hiekkakuopilla ennen kuin paikalla on suoritettu riittävästi arkeologisia tutkimuksia.

Vaikka Myllynummen harjualue on ollut toimenpidekiellossa syksystä 1989 lähtien, oli alueella tehty erinäisiä rakennustöitä sekä kunnan että metsästysseura Revon toimesta. Suuren hiekkakuopan koillispuolelle oli tehty keväällä 1990 melko laaja pysäköintialue. Alueelta oli kaadettu puut ja tasoitettu maata. Pysäköintialueen reunoilla olevista maakasoista löytyi kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia jälkiä. Pysäköintialue oli rakennettu metsästysseura Revon toimesta. Myös suuren hiekkakuopan lounaispuolelle oli kaivettu vesijohtolinjaa noin kahden metrin leveydeltä ja noin kahden metrin syvyyteen. Molemmat kohdat on merkitty yleiskarttaan.

Koekuopituksen ja pintapoiminnan tuloksena kesällä 1990 suoritettiin koekaivauksia keväällä löydetyillä alueilla 1,2 ja 4 (kesän koekaivausalueet 1, 2 ja 3).

YMPÄRISTÖ JA MAAPERÄ

Hiekkakuopan ympäristössä kasvaa vanhaa mäntymetsää, jonkin verran kuusia. Aluskasvillisuutena on paksu rahkasammal. Hiekkakuoppien luoteispuolella noin 400 metrin päässä Mynäjoki tekee mutkan siten, että joki kulkee hiekkakuoppien luonaispuolella noin 200 metrin päässä sekä koillispuolella noin 150 metrin päässä. Mynäjoessa on Myllykoski hiekkakuoppien koillispuolella. Kosken rannalla on ollut vanha viljamyly, josta ei ole enää jäljellä muuta kuin kivijalka. Hiekkakuopista kaakkoon päin maaperä muuttuu suoperäiseksi. Suot on nykyisin suurimmaksi osaksi ojitettu.

Hiekkakuoppien leikkauksista näkyy melko selvästi eri kerrokset maaperässä. Humuskerroksen jälkeinen kerros on lähes joka paikassa noin 30-50cm paksuinen soransekainen tumman hiekan kerros.

Paikoitellen tässä kerroksessa on rautaoksidin punaiseksi värjäämiä kohtia. Nämä aiheuttivat epävarmuutta siitä, mikä on ns. kulttuurimaata ja mikä raudan värjäämään maata. Tämän soran sekaisen tumman hiekkakerroksen alapuolella tulee vastaan hienon hiekan kerros, joka ulottuu metrien syvyyteen, aina siihen saakka, missä savi tulee vastaan.

Vuonna 1955 C.F. Meinander kaivauskertomuksessaan sanoo, että kulttuurimaata on hyvin vaikea erottaa hiekkakuopan leikkauksissa, koska se sijoittuu juuri soransekaiseen tummaan hiekkakerrokseen. En voi varmasti sanoa missä leikkauksen kohdassa oli kulttuurimaata, jos alueelta ei löytynyt iskoksia tai keramiikkaa, koska kulttuurimaalta näyttävää luontaista maaperän tummuutta esiintyi paljon.

PINTAPOIMINTA JA KOEKUOPITUSALUEEN LAAJUUS

Keväällä tutkimani alue ei rajoittunut vain yleiskartan rajoittamalle alueelle, vaan se käsitti suurimman hiekkakuopan kaakkoispuolella Takkulaan menevän tien molemilla puolilla olevat pienet yksityiset hiekkakuopat (ks. peruskarttaliite). Myös tvl:n hiekkakuopan eli suurimman hiekkakuopan pohjois-luoteispuolella noin 150-200 metrin päässä oleva nk. Heikkilän hiekkakuoppa kuului tarkastuksen piiriin.

Tarkastusalue oli pituudeltaan luoteis-kaakkosuuntaisesti noin 1200 metriä ja leveydeltään noin 200-250 metriä. Olen merkinnyt inventointialueen katkoviivoin peruskarttaliitteeseen.

LÖYTÖKOHDAT

Tutkitulta alueelta löydetyt kivikautisen asuinpaikan jäännökset olen merkinnyt yleiskarttaan numeroin 1-12. Suuren hiekkakuopan kaakkoispuolella olevista hiekkakuopista en löytänyt minkäänlaisia merkkejä muinaisjäännöksistä. Koska kartta mittakaavassa

1:1000 oli valmiina Turun piirin tie- ja vesilaitoksella, olen käyttänyt tätä karttaa yleiskarttani pohjana. Kaikki muut viitteet kivikautisesta asuinpaikasta paitsi numero 12 löytyi suuren hiekkakuopan eli tvl:n hiekkakuopan reunoiltatai sen lähistöltä.

Alue 1

Alue yhdeksi nimitin koekuopituskohdan, joka sijaitsi hiekkakuopasta lounaaseen tie toisella puolella (ks. yleiskartta mk 1:1000. Tein alueelle kuusi koekuoppaa, joista kahdesta tuli löytöjä (KM 25609:1-3). Alueelle oli kaivettu vesijohtolinjaa, joka todennäköisesti kulkee kulttuurimaa lävitse. Vesijohtolinja on leveydeltään noin 2 metriä. Tarkastin myös maakasat, jotka olivat syntyneet kaivuutöistä, mutta en löytänyt niistä mitään. Tarkastin myös avoimen kaivannon reunat, mutta tiettyjen tummien kerrosten tulkitseminen kulttuurimaa-alueeksi on hyvin vaikeaa. Mutta koska koekuoppa kolmesta löytyi kivilaji-iskoksia, on hyvin todennäköistä, että vesijohtolinjan kaivuutöissä on tuhoutunut osa kivikautista asuinpaikkaa

Myös suunnasta, johon vesijohtolinjan pitäisi jatkua hiekkakuopalle päin, löytyi muutamia kivilaji- ja kvatsi-iskoksia koekuoppa yhdestä. Tämän johdosta täytyy paikalla suorittaa noin 20 neliömetrin kaivauksen, ennen kuin vesijohtolinjaa voidaan jatkaa hiekkakuopille suunniteltuun vedenottamoon. Alue yhden koekuoppien reunoista en pystynyt havaitsemaan varmoja kulttuurimaa-alueita.

Alue 2

Alue kaksi sijaitsee kahden hiekkakuopan väliseltä kannaksella. Sen suuruus on noin 1000 neliometriä. Alue kahden erottaa alue yhdestä Takkulaan menevä hiekkatie. Alue 2:n tien reunasta löytyi kivilaji-iskoksia. Myös alueen itä-, koillis-, pohjois- ja luoteisleikkauksista löytyi kivilaji- ja kvartsi-iskoksia. Alue

yhden ja kahden kohdalta kulkee korkeuskäyrä 48 m mpy. Alue kahden koekuopista 1-3 löytyi kivilaji- sekä kvartsi-iskoksia. Myöskään näiden koekuoppien reunoilta en pystynyt havaitsemaan varmoja kulttuurimaakerroksia.

Alue 3

Alue 3 sijaitsee tvl:n hiekkakuopan ja yksityisen hiekkakuopan, jossa on lampi, välillä kannaksena niin kuin alue 2. Alue kolmen reunat olivat hiekkaa valuvat luonais- ja kaakkoispuolella, mutta löytöjä en löytänyt sieltä. Kalelan kylätoimikunta oli syksyllä 1989 käynyt etsimässä kivikautiseen asuinpaikkaa liittyviä esineitä juuri alue kolmen leikkauksista. Joitakin iskoslöytöjä he olivat alueelta tehneet. Tein alueelle viisi koekuoppaa, joista en löytänyt jälkiä kivikautisesta asuinpaikasta. Koekuopissa oli heti humuskerroksen jälkeen voimakas hiilen ja noensekainen kerros, joka näkyi myös alueen leikkauksista. Tämä kerros selittyy sillä, että alueella on sotien aikana poltettu hiiliä ja poltosta tullut jäte on levitetty alueelle.

Alue kolmen pohjoispuolella olevista maakasoista löytyi muutamia kivilaji- ja kvartsi-iskoksia. Nämä maakasat ovat vanhempia kuin pysäköintialuetta keväällä 1990 rakennettaessa syntyneet maakasat.

Alue 4

Alueella 4 sijaitsee ainoa kiinteä muinaisjäännös, joka löytyi kevään -90 tarkastuksessa. Mahdollinen kivetön tulisija, joka oli rakennetun pysäköintipaikan kaakkoisleikkauksessa. Leikkauksessa näkyi ympäristöönsä tummempi punertavan hiekan alue, jonka reunoissa oli harmahtavaa mahdollisesti noensekaista hiekkaa. Suoristaessani leikkausta löytyi punertavasta hiekasta palaneita luupaloja (KM 25609:15). Ainuttakaan palanutta kiveä ei löytynyt. Kohdasta löytyneet kivet olivat hyvin pieniä ja palamattomia.

Alue 5

Alue viideksi nimesin hiekkakuopan leikkauksen, jonka kohdalta vanha tie hiekkakuoppaan on kulkenut (ks. Meinanderin yleiskartta vuodelta 1955). Leikkauksesta löytyi yksi selvä kivilaji-iskos ja yksi ydin kivi. Koska leikkauksen päältä oli otettu maata noin pari metriä, ovat löydöt vierineet leikkaukseen mahdollisesti alue kolmelta.

Alue 6

Alue käsittää pysäköintialueen etelä-luonaispuolella olevat maakasat. Kasojen maa-aines on peräisin juuri keväällä 1990 rakennetun pysäköintipaikan alueelta. Kasoissa oli paljon kvartssia, joista otin vain näytteen (KM 25609:19). Myös kivilaji-iskoksia ja yksi hioimen osa viittaavat, että alueella on ollut kivikautista asuinpaikkaa, joka on tuhoutunut rakennustöissä.

Alue 7

Alueen kohdalta kulkee korkeuskäyrä 55 m mpy. Alue on korkeimmalla paikalla, mistä löysin viitteitä kivikautisesta asuinpaikasta. Hiekkakuopan leikkauksessa oli 30-40cm syvyydessä tumman hiekan kerros, joka saattaa olla kulttuurikerros. Paikalta löytyi muutama kvartsi-iskos (KM 25609:20).

Alue 8

Alue sijaitsee tvl:n hiekkakuopan noin puolivälissä, keskimmäisen tien luonaispuolella olevalla osin koskemattomalla kannaksella. Alueella on noin 40cm hiekkaa suurten kivien päällä. Kivien takia kohta on saanut jäädä lähes koskemattomaksi. Alueen suuruus on alle aari. Alueen hiekkakasoista löytyi sekä kivilaji- että

kvartsi-iskoksia. Kulttuurikerroksia tai likamaa jälkiä en pystynyt havaitsemaan leikkauksista.

Alue 9

Alue käsittää Takkulaan menevän tien eteläreunan alue kahdeksasta alue kymmeneen saakka (ks. yleiskartta). Tien reunassa on osin näkyvissä leikkausta sekä tien reunassa on pieniä maakasoja, joista alueen löydöt tulivat (KM 25609:23-24). Alueen löydöt todistavat, että asuinpaikka on jatkunut tiestä ainakin jonkin verran etelään päin. Kuitenkaan en löytänyt mitään asuinpaikkaan viittaavaan tien eteläpuolella olevan pienen hiekkakuopan leikkauksista.

Alue 10

Alueen erottaa alue yhdestä Kuusiston tilalle menevä kapea tie (ks. yleiskartta). Kuusistoon menevän tien itäreunasta löytyi yksi kivilaji-iskos sekä pienen hiekkakuopan ja tien väliin jäävälle alueelle tei yhden koekuopan, josta löytyi myös kaksi kivilaji-iskosta. Koekuopan reunoilla en havainnut kulttuuri-maakerroksia.

Alue 11

Alue 11:ksi nimeämä kohta on mahdollisesti yhden kvartsipalan irtolöytöpaikka. Kvartsi löytyi tien etelä reunasta. Se on voinut tippua sepeliä kuljettavasta kuorma-autosta.

Alue 12

Alue 12 on erillään muista löytöpaikoista. Se sijaitsee Heikkilän tilan koillispuolella olevan pienen hiekkakuopan luoteisleikkauk-

sessä. Hiekkakuoppa kuuluu Heikkilän tilaan. Hiekkakuoppa sijaitsee vain noin 100 metrin päässä luoteeseen Raasi- ja Mynäjoen yhtymäkohdasta. Hiekkakuoppa sijaitsee peruskartan 1:20 000 mukaan korkeuskäyrien 50-55 m mpy välissä. Heikkilän hiekkakuopan luoteisreunasta löytyi kaksi kivilaji-iskosta, mutta ei varmoja kulttuurimaakerroksia.

KOEKAIVAUKSET KESÄLLÄ 1990

Koekaivauksia suoritettiin keväällä pintapoiminnassa ja koekuopituksessa löydetyillä alueilla 1, 2 ja 4, jotka tuntuivat olevan suurimmassa vaarassa tuhoutua. Alue 1:n (koekaivausalue 1) läpi oltiin jo ennen koekaivauksia aloitettu kaivaa ojaa tulevalle vedenottamolle. Alue 2 (koekaivausalue 2) sijaitti hiekkakuopan leikkauksessa, jonka kohdalta kulki polku. Alue 4 (koekaivausalue 3) oli myös leikkauksessa, joka oli syntynyt pysäköintialuetta tehdessä. Kesällä 1990 kaivettiin yhteensä noin 39 neliometriä; koekaivausalue 1:llä 21 neliometriä, koekaivausalue 2:lla noin 8 neliometriä polunkohdalta ja koekaivausalue 3:lla noin 10 neliometriä keväällä löydetyn tulisijan jäännöksen kohdalta.

Alueiden kaivausruudut olivat yhden neliometrinen suuruisia. Ruudut jaettiin vielä neljään osaan eli 50 cm x 50 cm:n suuruiseksi. Jokaiselle osalle annettiin oma tunnus A,B,C,D (ruudun luoteisosa = A, koillisosa = B, lounaisosa = C ja kaakkoisosa = D). Myös 10 cm kerrokset jaettiin kahteen osaan eli A ja B kerrokseen (esim. 1A, 1B, 2A, 2B.....krs).

Koekaivausalue 1

Kaivaukset aloitettiin tältä alueelta, koska Mynämäen kunta halusi saada sen nopeasti tutkittua. Tällä alueella oli jäänyt keväällä vesijohto-ojan kaivaminen kesken, kun sen linjalta

löytyi koekuopituksessa viitteitä kivikautisesta asuinpaikasta (KM 25609:1-3).

Paikalla kaivettiin 3 metriä leveä ja 7 metriä pitkä alue. Alueelta löytyi kivilaji-iskoksia (KM 25819:1-41) ja kvartsi-iskoksia (KM 25819:42-72) melko paljon, mutta ei keramiikkaa.

Maa-aines oli hyvin karkeaa ja selviä kulttuuri- ja likamaajälkiä ei pystytty erottamaan. Alueella oli joitakin tummempia alueita, mutta ne löytyivät suurimmaksi osaksi vanhojen kantojen läheisyyksistä. Pari mahdollista vaaleaksi palanutta likamaaläikkää havaittiin 2. kerroksessa ja osin myös 3. kerroksessa ruutujen 100/101-102, 101/103-104 kohdalta (ks. kartta 3). Myös joitakin pieniä nokiläikki havaittiin.

Kerros, josta tuli löytöjä oli noin 30 cm paksu. Löytörikkain oli 2. kerros.

Havainnot alueelta olivat hyvin paljon samanlaisia, joita Meinander oli havainnut kaivaessaan Myllynummen alueella vuonna 1955 (ks. Meinanderin kaivauskertomus, 1955).

Koekaivausalue 2

Koekaivausalue 2 oli suuruudeltaan vain 8 neliometriä. Se sijaitsi hiekkakuopan reunalla kohdassa, mistä polku lähi alas hiekkakuopan pohjalle. Polun käyttö aiheutti rinteeseen valumisen. Tästä rinteestä löytyi keväällä melko paljon kivilaji-iskoksia. Kaivoimme tältä alueelta juuri tämän kohdan, koska tässä kohdin asuinpaikka jäännökset valuivat koko ajan alas hiekkakuoppaan.

Tältä alueelta löytyi kaivauksten ainoa kiviesine; pieni kivitaltta (KM 25819:77). Alueelta löytyi myös kaksi keramiikan palaa (KM 25819:75-76), jotka ovat tyypiltään KK I:I.

Koekaivausalue 2:n maaperä oli yhtä sorapitoista kuin alue 1:n, mutta alue 2:lla pystyttiin eroittamaan maassa selviä kulttuurimaajälkiä. 2. tasossa kulttuurimaa/likamaa, joka väriltään oli punertavanruskeaa, kattoi lähes koko kaivausalueen (ks. Kartta 5). Ruuduissa 201-202/201 punertavanruskea likamaaläikkä ulottui noin 25 cm syvemmälle kuin alueen muu pohjataso (ks. kartta 6).

Löydöt esiintyivät melko tasaisesti koko alueella; mitään ruutua tai kerrosta ei voida pitää toisia löytörikkaampana.

Löytökerroksen paksuus tällä alueella oli noin 30 cm.

Koekaivausalue 3

Koekaivausalue 3:n kohdalta löytyi keväällä 1990 (kohde 4) palanutta luuta, jotka tulivat esille leikkauksesta, joka oli syntynyt pysäköintialueen reunaan.

Koekaivausalueen maaperä oli hiekkaisempaa kuin edellisten koekaivausten kohdalla. Myös tämän koekaivausalueen lounaisnurkassa oli ohut sorakerros.

Alueelta löydettiin keramiikkaa, joka oli tyypiltään KK 1:1, noin 257.8 grammaa (KM 25819:127-142). Keramiikkaa esiintyi aina 2B kerroksesta 7A kerrokseen saakka. Varsinainen keramiikkakeskittymä on merkitty karttaa no. 7 alue 3:n 2. tason karttaan (keskittymä oli 2. ja 3. kerroksessa).

Mahdollisesta tulisijasta löytyi jonkin verran palanutta luuta. Se oli kaivauskohdalla tyypiltään kivetön tulisija. Tulisijasta suurin osa oli tuhoutunut pysäköintipaikkaa tehdessä. Tältä koekaivausalueelta löytyi vähiten kvartsi- ja kivilaji-iskoksia (KM 25819:144-163).

Alueen likamaa- ja kulttuurimaa-alue sijaitsi lähellä leikkausta; myös suurin osa löydöistä tuli tältä alueelta. Onkin mahdollista, että pysäköintialueen rakentaminen tuhosi suuren alueen kivi-

kautisesta asuinpaikasta. Tältä tuhoutuneelta alueelta löytyi paljon erityyppisiä iskoksia sekä joitakin keramiikanpaloja hajalöytöinä.

LOPUKSI

Myllynummen hiekkakuoppa-alueella on nykyisin vain joissakin kohdin koskemattomia kivikautisen asuinpaikan jäännöksiä. Tälläisiä alueita ovat koekuopituksessa löydetty alue 2 sekä mahdollisesti alue 3, jolta ei kuitenkaan tällä kertaa löydetty viitteitä kivikautisesta asuinpaikasta. Alue kolmen kohdalta on kuitenkin aikaisemmin löydetty kivikiekkkoja sekä erilaisia iskoksia (nämä löydöt sijoitetaan Karjalan kotiseutumuseoon) . Tvl on lopettanut hiekanoton alueella ja aikoo maisemoida hiekkakuopan. Kalelan kylän vedenottamo ja sen rakentaminen eivät uhkaa jäljellä olevia asuinpaikka-alueita.

Ainoa, joka uhkaa niitä tätä nykyään, on eroosio sekä asuinpaikkojen yli menevät polut, joita kylän pojat käyttävät motocross-väylinään.

15.12.1990

Eeva Raike

MV-negatiivien luettelo keväällä pintapöiminnassa ja koekuopituksessa otetuista kuvista

- 81483 Alue 1, koekuoppa 1.
- 81484 Alue 2:sta osa. Lounaasta.
- 81485 Alue 2:sta osa. Lounaasta.
- 81486 Alue 2:sta osa. Lounaasta.
- 81487 Hiekkakuopan reunaa läheltä alueita 1 ja 2. Lounaasta.
- 81488 Hiekkakuopan reunaa läheltä alue 2:ta. Lännestä.
- 81489 Alue 1, yleiskuva. Luoteesta.
- 81490 Alue 3:n leikkausta (huom. ei sama kuin koekaivausalue 3 kesällä 1990). Lounaasta.
- 81491 Alue 2. Koillisesta.
- 81492 Hiekkakuoppa-alueen lampi. Etelästä.
- 81493 Alue 3. Etelästä.
- 81494 Alue 3:n nokialue kaakkoispuolen leikkauksesta. Kaakosta.
- 81495 Heikkilän hiekkakuopan N-leikkaus. Etelästä.
- 81496 Heikkilän hiekkakuopan N-leikkausta. Etelästä.
- 81497 Heikkilän hiekkakuopan N-leikkausta. Etelästä.
- 81498 Heikkilän hiekkakuopan N-leikkausta. Etelästä.
- 81499 Alue 8. Lounaasta.
- 81500 Alue 4, mahdollinen tulisija (kesän -90 kaivauksissa koekaivausalue 3). Luoteesta.
- 81501 Alue 4, jossa mahdollinen tulisija siistitty. Luoteesta.
- 81502 Alue 4, tulisijan leikkausen siistimistä. Luoteesta.
- 81503 Alue 4, tulisijan kohta. Luoteesta.
- 81504 Alue 4, tulisijan kohta. Luoteesta.
- 81505 Alue 4, tulisijan kohta. Luoteesta.
- 81506 Alue 4, tulisija siistitty. Luoteesta.
- 81507 Alue 4, yleiskuva. Luoteesta.
- 81508 Alue 4, yleiskuva. Luoteesta.

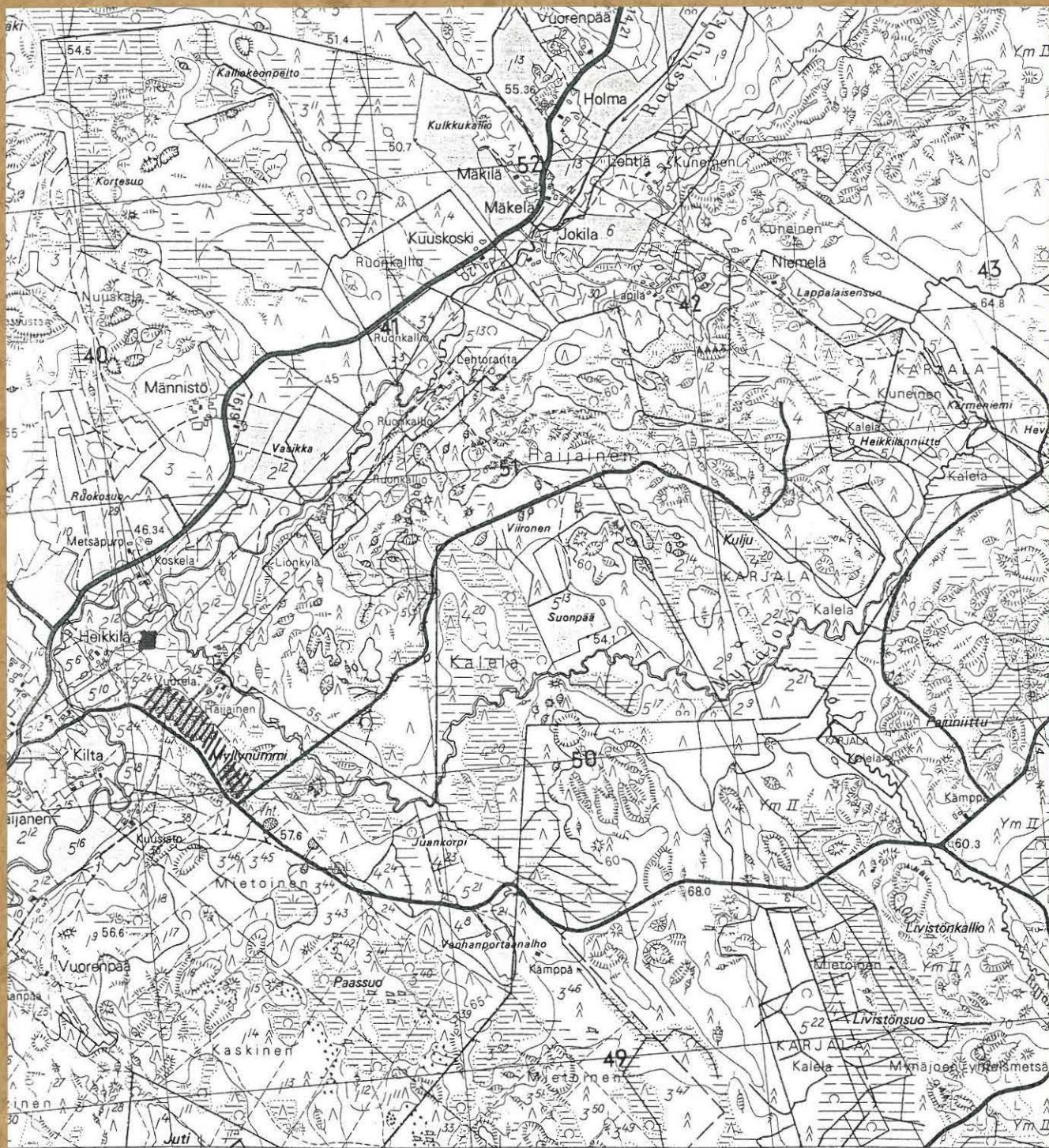
MV-negatiivien luettelo kesällä 1990 koekaivauksissa otetuista kuvista

- 82024 Koekaivausalue 1. Koillisesta
- 82025 Koekaivausalue 1, 1. taso. Koillisesta.
- 82026 Koekaivausalue 1, 1/2 välitaso. Koillisesta.
- 82027 Koekaivausalue 1 ruutujen 100/104 ja 101/104 kohdalta, 2. taso. Koillisesta.
- 82028 Koekaivausalue 1, 2. taso. Koillisesta.
- 82029 Koekaivausalue 1, 3. taso. Koillisesta.
- 82030 Koekaivausalue 1, hiilikohta ruuduissa 101-102/100. Etelästä.
- 82031 Koekaivausalue 3:n leikkauskohta. Lännestä.
- 82032 Mahdollinen tulisija, koekaivausalue 3. Lännestä.
- 82033 Mikko kaivaa koekaivausalue 3:lla.
- 82034 Koekaivausalue 2. Lännestä.
- 82035 Koekaivausalue 3, 1. taso. Lännestä.
- 82036 Kaivajien helletauko.
- 82037 Koekaivausalue 3. Pohjoisesta.
- 82038 Koekaivausalue 3, ruudut 51/50-53, 2. taso. Lännestä.
- 82039 Koekaivausalue 3, ruudut 50/50-53, 2. taso. Lännestä.
- 82040 Koekaivausalue 2, 1. taso. Lännestä.
- 82041 Koekaivausalue 3, keramiikkakeskittymä ruudussa 51/52
2 A krs.
- 82042 Koekaivausalue 2, 2 taso. lännestä.
- 82043 Koekaivausalue 3, ruudut 52-51/50-53, 3. taso.
Lännestä.
- 82044 Koekaivausalue 3, ruudut 50-51/50-53, 3 taso.
Lännestä.
- 82045 Koekaivausalue 3, ruudut 52-51/50-53, 4. taso.
Lännestä.
- 82046 Koekaivausalue 3, ruudut 50-51/50-53, 4. taso.
Lännestä.
- 82047 Kaivajat
- 82048 Koekaivausalue 2, 3 taso. Lännestä.
- 82049 Koekaivausalue 2, 4. taso. Lännestä.

Mynämäki (ent. Karjala), Kalela, Myllynummi
 Ote peruskarttalehdestä 1133 07, Kalela

/// Myllynummi x=6741 44 58 y=565 78 90 z=47 55 m mpy
 ■ Heikkilän hiekkakuoppa x=6741 72 y=566 86 z=

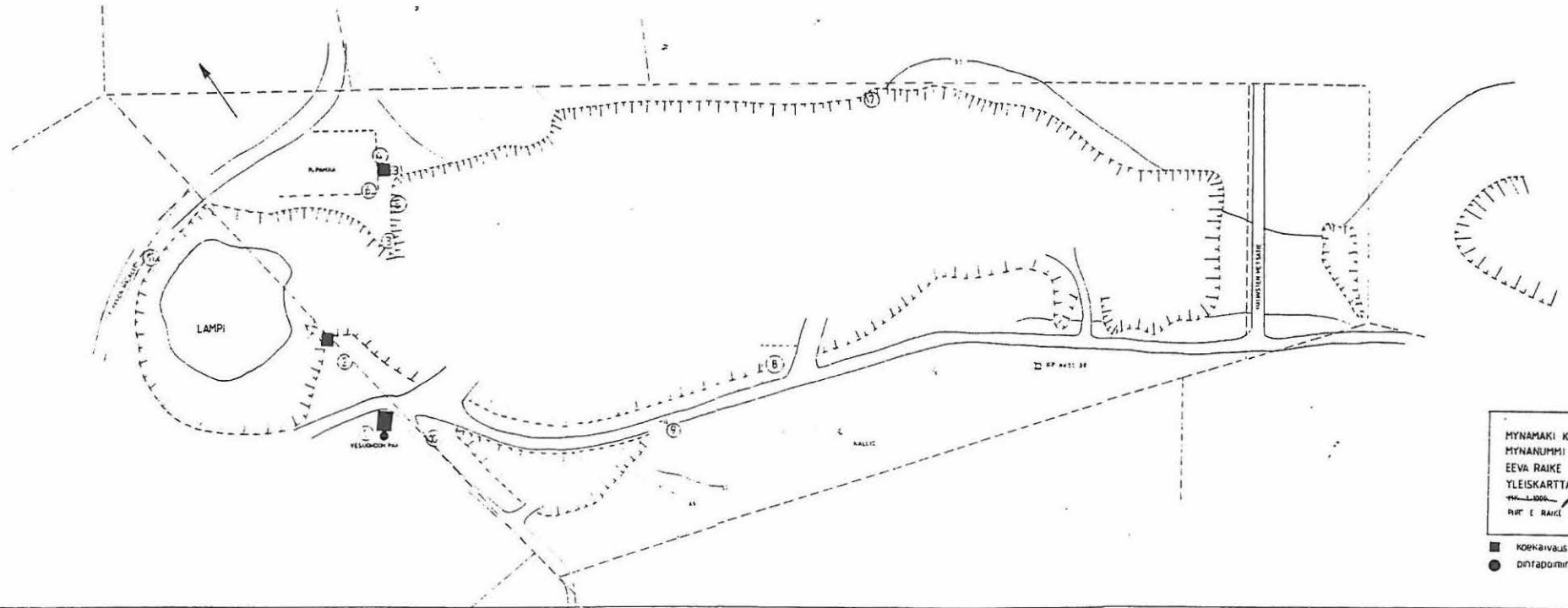

6743
 6742
 6741
 6740

KARJALA MYNÄMÄKI Honkola	Nak = - 18°	22° 15' 00"	MIETOINEN	Nak = + 69°
567		31 m		569
		568		

HENKILÄIN HEIKKI KUOPPI

MYLLYMÄKI KARJALA KALELA
MYNÄNUPIMI 1990
EEVA RAIKE
YLEISKARTTA INVENTOINTIALUEESTI.
pienennäs
RUIE E RAIKE

- KOKONAISALUE
- OINTAJAIMIEN - p. KOKONAISALUE

MYNÄMÄKI, KALELA, MYLLYNUMMI 1990

Kartta 2
 Kaivausalue 1
 Pintataso ja taso 1
 MK 1:20 *pienennös*
 KP 1 47.72 m mpy
 Kaiv.joht. Eeva Raike
 Piirt. Aija Antikainen

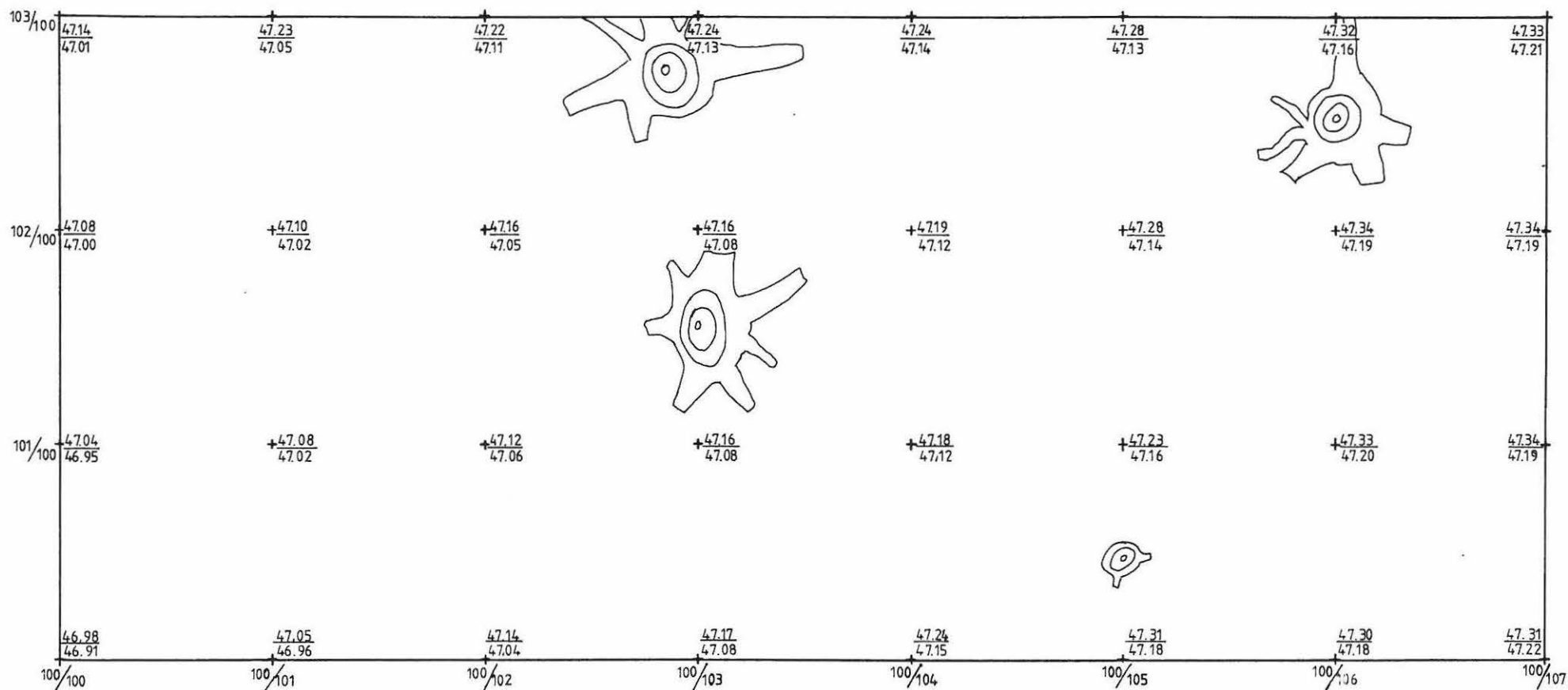
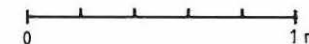

kanto

Pintataso, turve poistettuna
 Taso 1

Pintataso humuksensekaista
 tummaa likamaata

Taso 1 mullansekaista hiekkaa,
 jossa kantojen ja juurten
 kohdalla hiilensekaisia läiskiä

MYNÄMÄKI, KALELA, MYLLYNUMMI 1990

Kartta 3

Kaivausalue 1

Taso 2

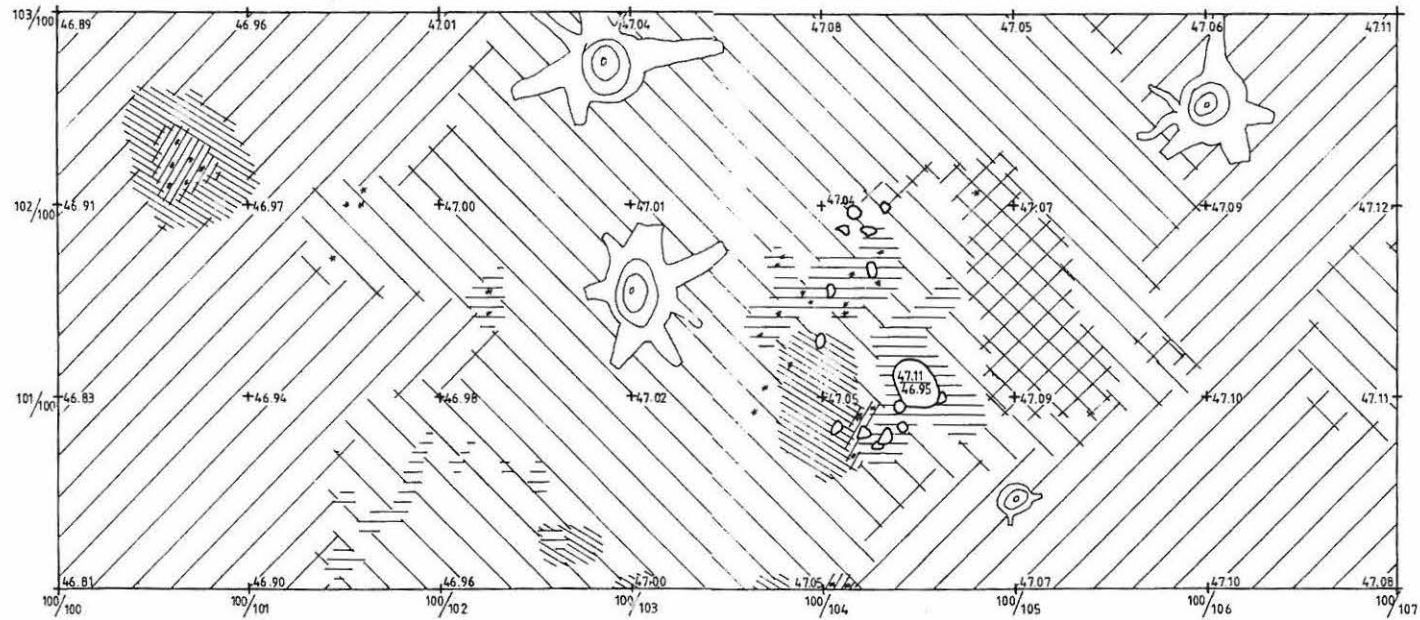
MK 1:20 *pienennä*

KP 1 47.72 m mpy

Kaiv.joht. Eeva Raike

Piirt. Aija Antikainen

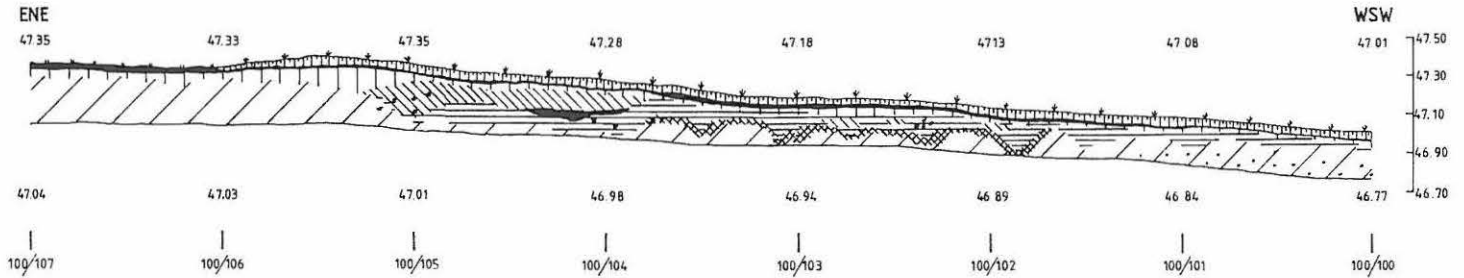
- nokimaa
- hiiltä
- tumman punertavanruskea likamaa
- ruosteenruskea likamaa
- vaaleaksi palanut likamaa
- ruskea hiekan- ja soransekainen likamaa
- vaaleanruskea sorainen hiekka
- kanto

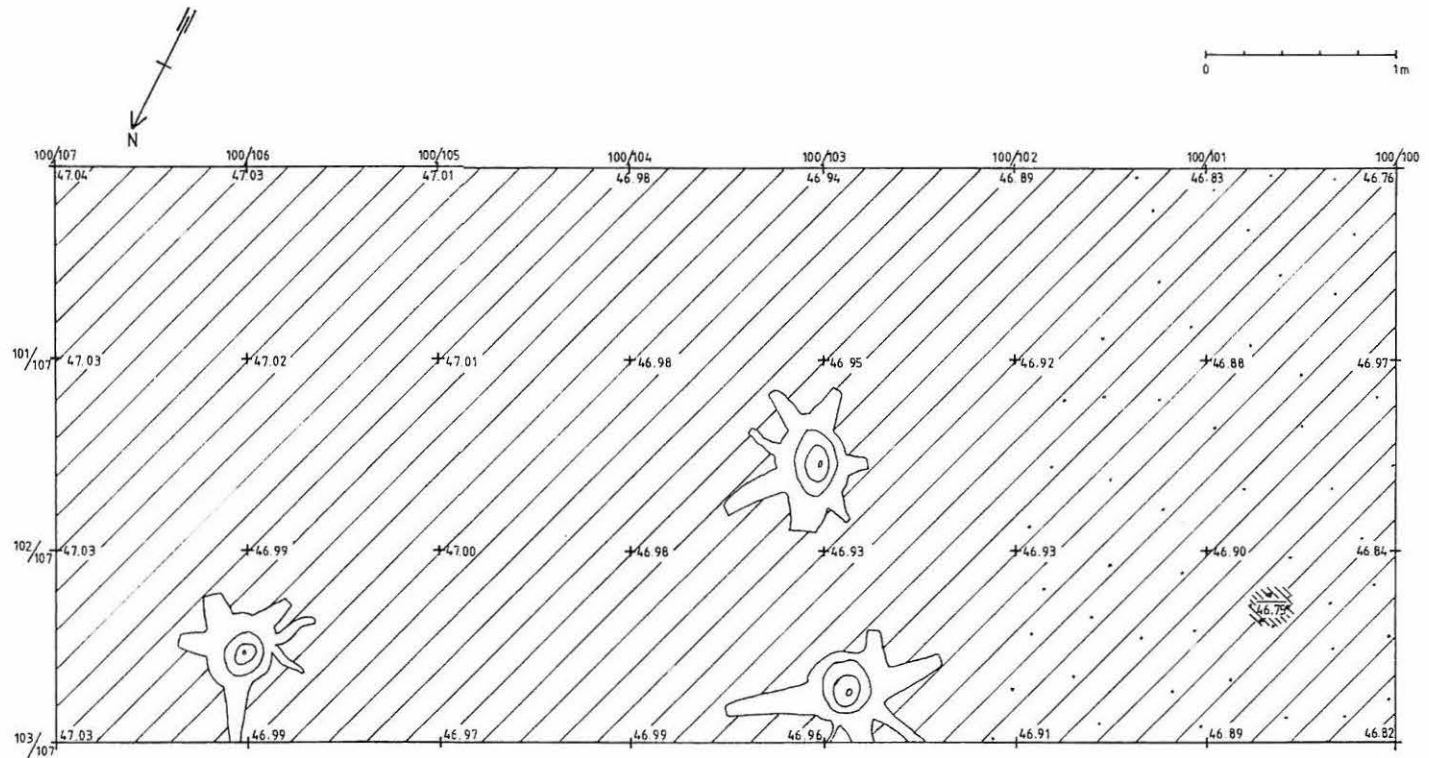
MYNÄMÄKI, KALELA,
MYLLYNUMMI 1990

Kartta 4
Kaivausalue 1
Taso 3; profiili ENE-WSW
MK 1:20 *pienennäs*
KP 1 47.72 m mpy

Kaiv.joht. Eeva Raike
Piirt. Aija Antikainen

- ruoho, turve
- nokimaa, seassa hiilen paloja
- hiiltä
- huhtoutumiskerros
- punertavanruskea likamaa
- vaaleaksi palanut likamaa
- ruosteensuskea likamaa
- ruskea soransekainen hiekka
- ruskea hiekka
- kanto

MYNÄMÄKI, KALELA, MYLLYNUMMI 1990

Kartta 5

Kaivausalue 2

Pintataso ja taso 1

Taso 2

~~MK 1:20~~ *pienennös*

KP 2 49.92 m mpy

Kaiv.joht. Eeva Raike

Piirt. Aija Antikainen

Pintakerros humuksensekaista hiekkaa

 ruskea hiekka

 kellertävänruskea hiekka

 punertavanruskea sora

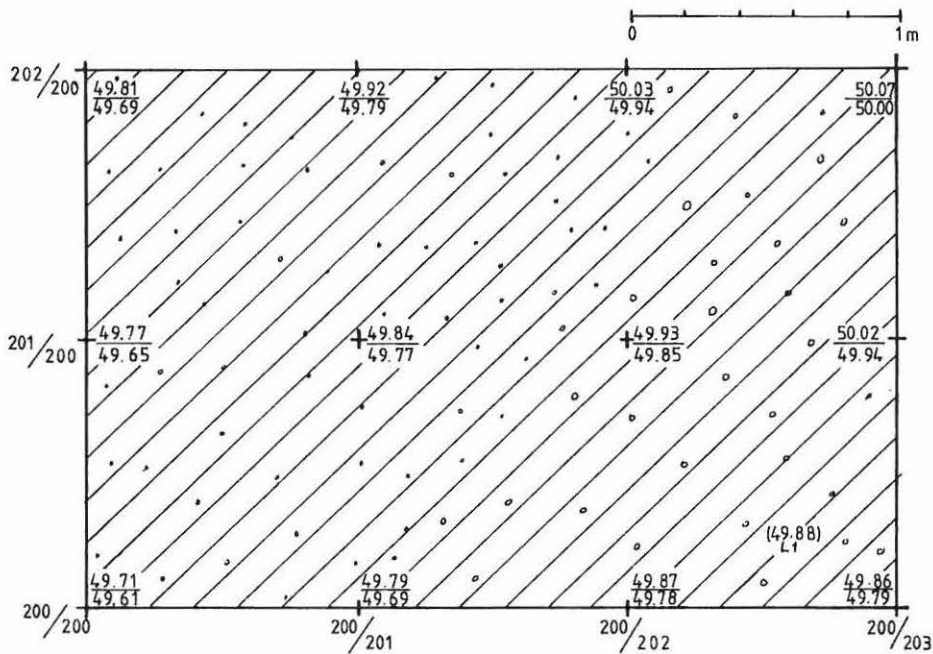
 sora hiekan seassa, sitä karkearakeisempaa mitä isompi merkki

 hiekkakuopan reuna

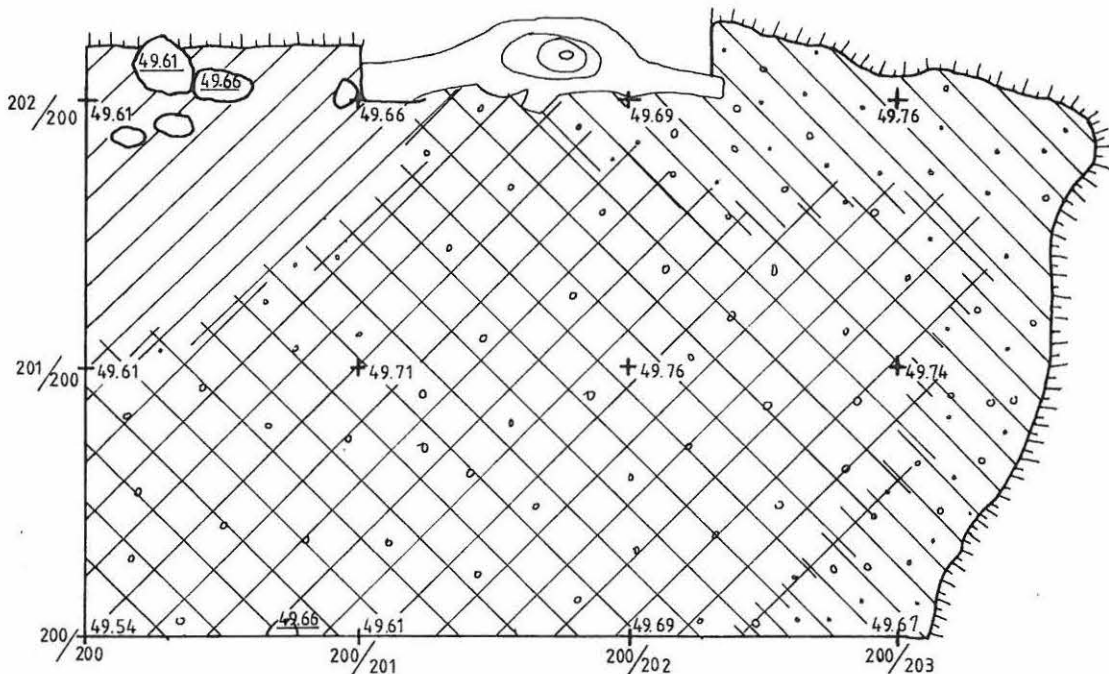
 kanto

L1 löyö, kiviesineen katkelma

Pintataso, turve poistettuna
Taso 1

Taso 2

MYNÄMÄKI, KALELA, MYLLYNUMMI 1990

Kartta 6

Kaivausalue 2

Tasot 3, 4 ja 5

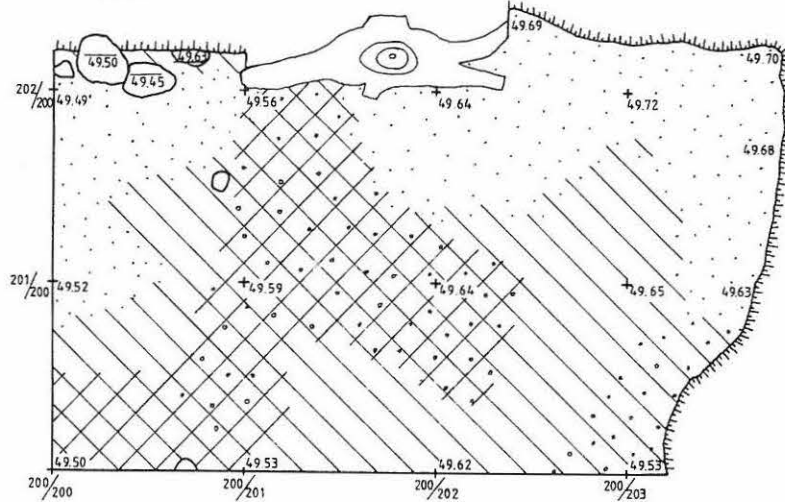
MK 1:20 *pienennös*

KP 2 49.92 m mpy

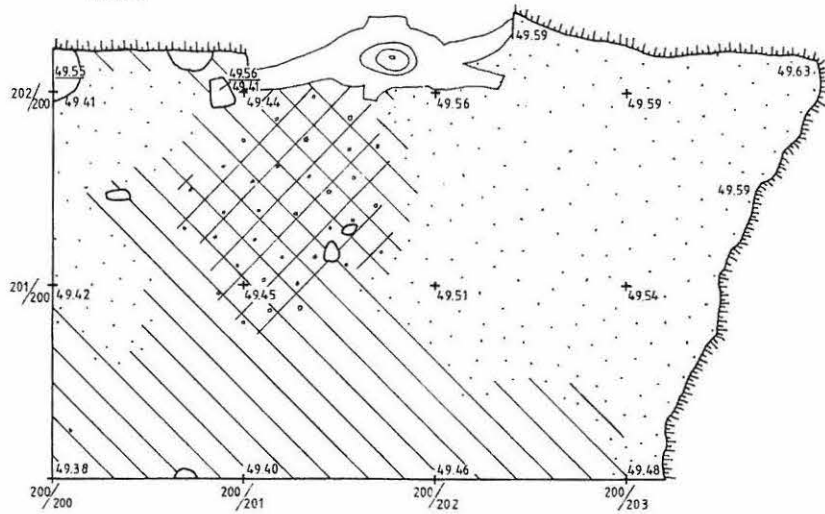
Kaiv.joht. Eeva Raike

Piirt. Aija Antikainen

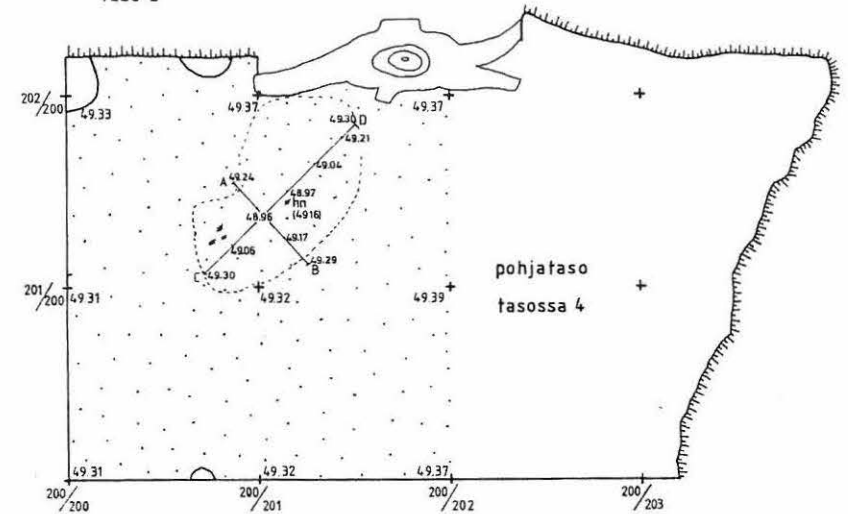
Taso 3

Taso 4

Taso 5

- kellertävänruskea hiekka
- kellertävänruskea soransekainen hiekka
- punertävänruskea sora
- savensekainen hiekka
- hiekkakuopan reuna
- kanto
- # hn hiiltä, hiilinäyte

MYNÄMÄKI, KALELA,
MYLLYNUMMI 1990

Kartta 7

Kaivausalue 3

Pintataso ja tasot 2,4,6 ja 7

MK 1:20 *pienennös*

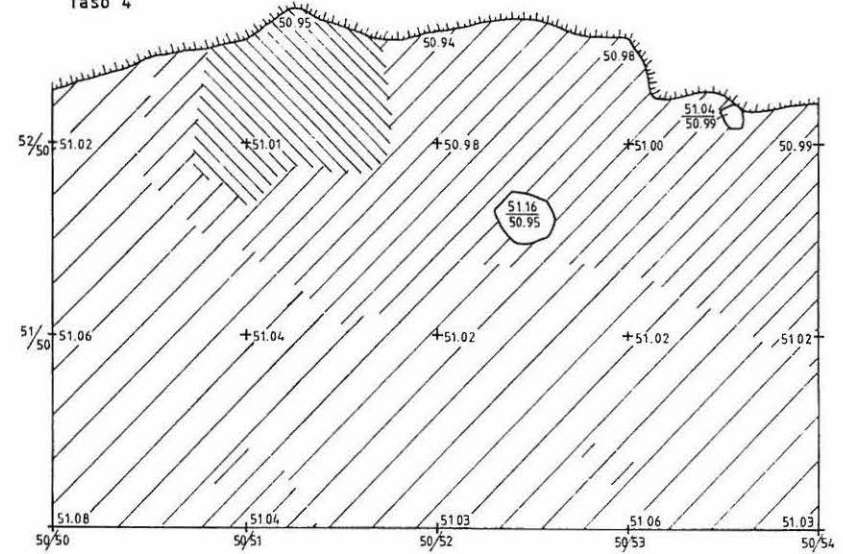
KP 2 49.92 m mpy

Kaiv.joht. Eeva Raike

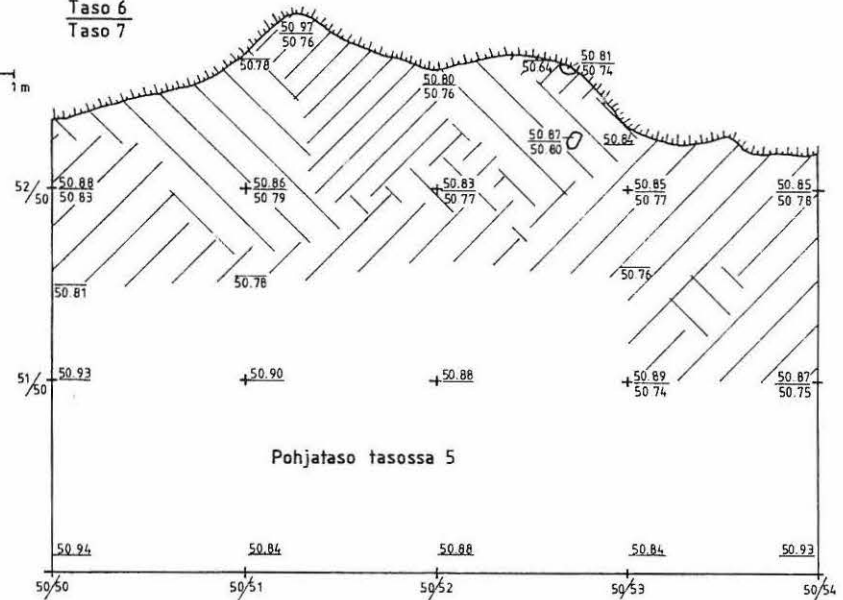
Piirt. Aija Antikainen

- hiiltä
- punertavanruskea likamaa
- sekoittunut kellertävän- ja punertavanruskea likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- kellertävänruskea likamaa
- vaalea kellertävänruskea likamaa
- ruskea soransekainen hiekka
- ruskea hiekka
- keltainen puhdas hiekka
- hiekkakuopan reuna
- keramiikkakeskittymä

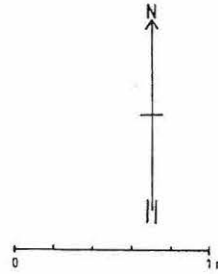
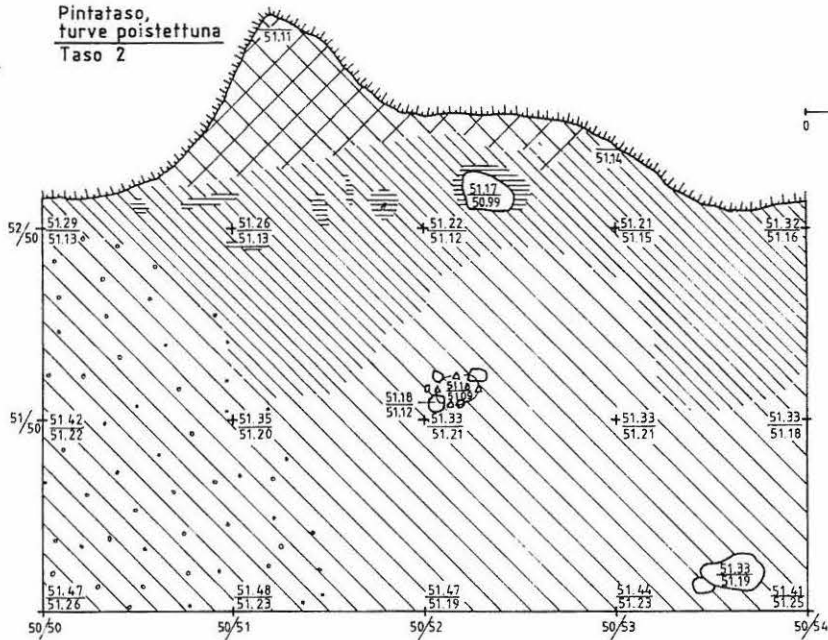
Taso 4

Taso 6
Taso 7

Pintataso,
turve poistettuna
Taso 2

Pohjataso tasossa 5

MYNÄMÄKI, KALELA,
MYLLYNUMMI 1990

Kartta 8

Kaivausalue 3

E-W-profiili

MK 1:20

KP 2 49.92 m mpy

Kaiv.joht. Eeva Raike
Piirt. Aija Antikainen

turve

hiilensekainen nokimaa

huuhtoutumiskerros

ruosteenruskea likamaa

sora hiekan seassa

punertavanruskea hiekka, joka
muuttuu ruskeaksi ja vaalenee
pohjaa kohti

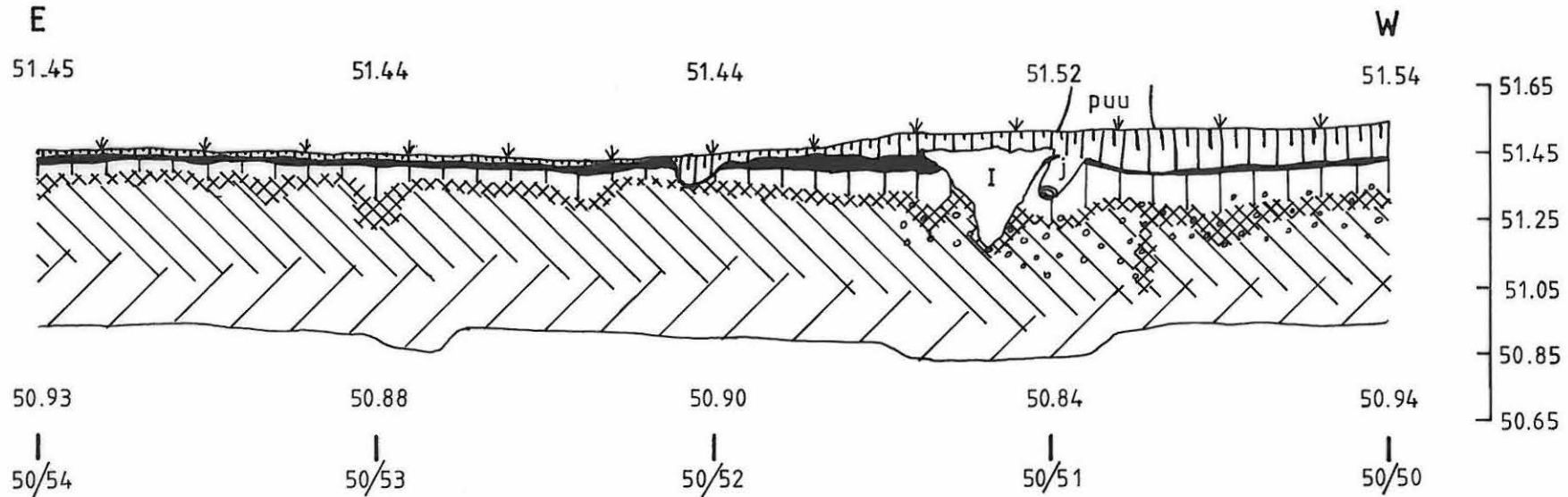
keltainen puhdas
hiekka

I

lahoa puuta

j

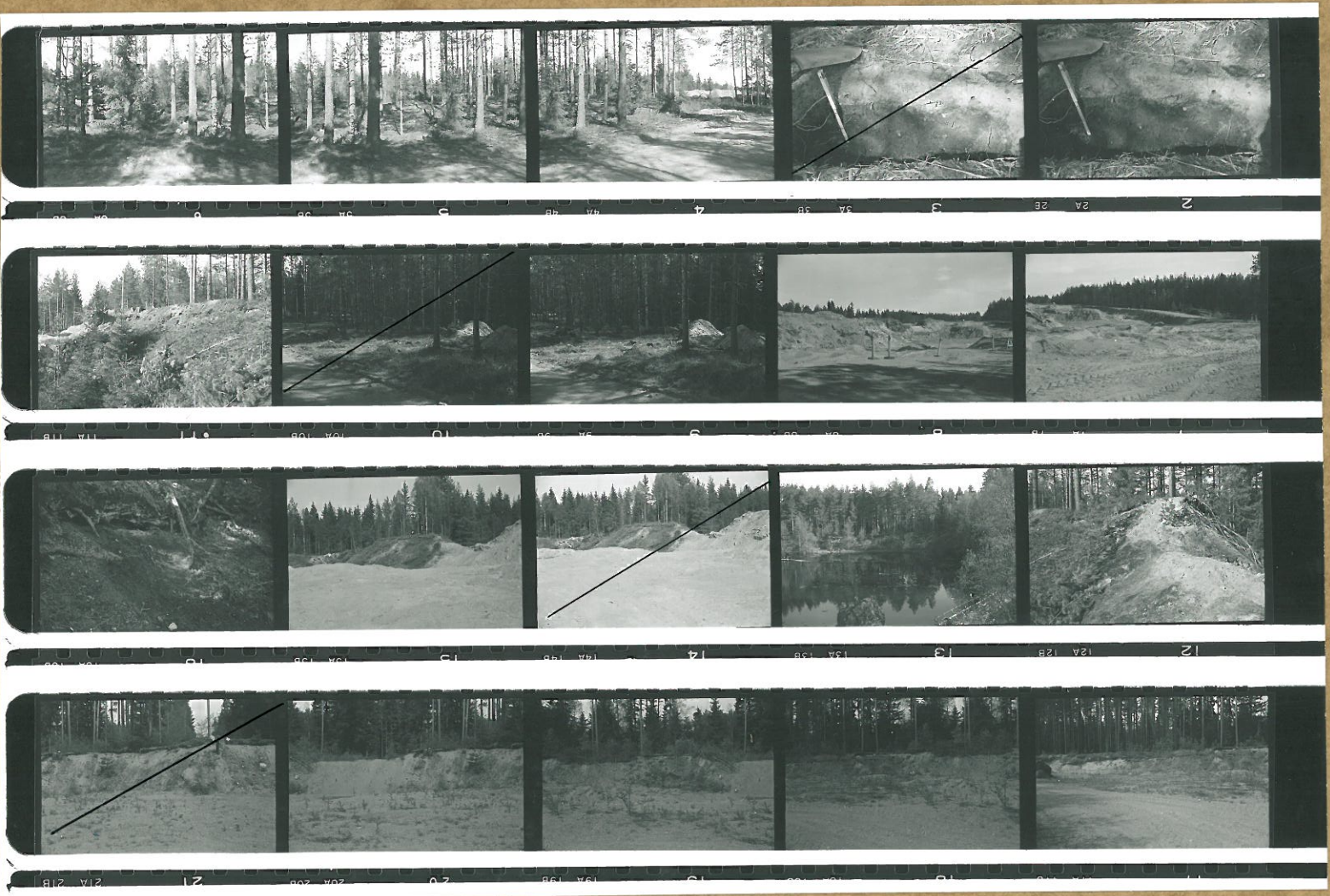
juuri

HIMMÄKI KALEA MLLYLMMI
PINTAPOIMINTA JA KOEKUOPITUS 1990 (kevät), M-negatiivien pinnakkaiset

81483-81498

MNÄMÄKI KALELA MLLYMIMI

PINTAPOLJINTA JA KOEKUOPTTUS 1990 (kevät), W-negatiivien pinnakkaiset

81497 - 81508

Mynämäki

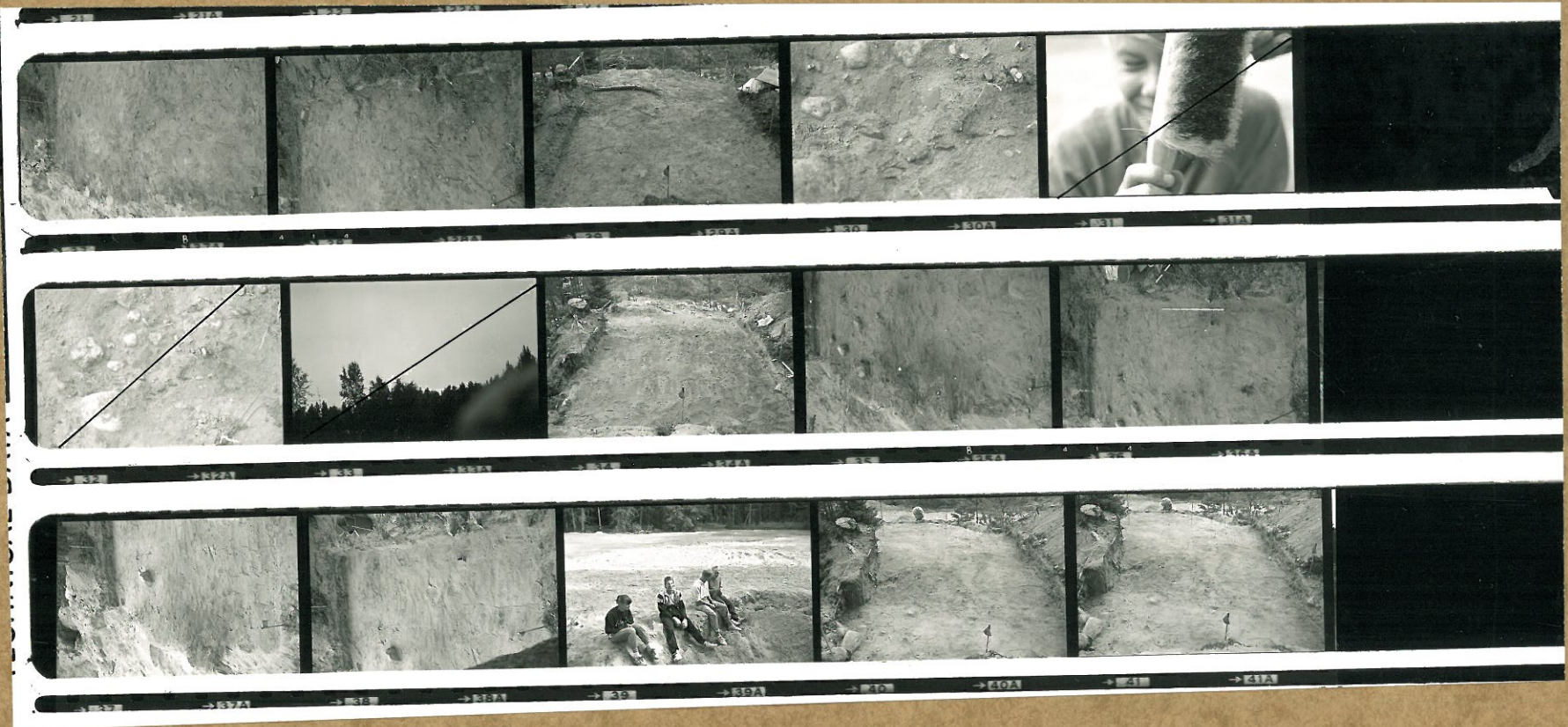

82024 - 82037

MYNÄMÄKI KALELA MLLYLMÄKI
KOEKÄIVUKSET 1990, M-negatiivien pinnakkaiset

LITTE 4 s 1

MYNÄWÄKI KALELA MLLYNYLMÄI
KOEKAIVAUKSET 1990, M-negatiivien pinnakset

82038 - 82049

LITTE 452